Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Zuid van 16 juni 2026

Portefeuille: Monumenten en Erfgoed (52)

Agendapunt: B8

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Procedure al dan niet aanwijzen gemeentelijk monument starten voor Honthorststraat 32 en Honthorststraat 34

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Zuid besluit

1. Kennis te nemen van de aanvraag van Het Cuypersgenootschap (d.d. 11 juni 2025) Honthorststraat 32 en Honthorststraat 34 aan te wijzen als gemeentelijk monument (bijlage 01);
2. Kennis te nemen van de waardestellingen van Honthorststraat 32 en Honthorststraat 34 opgesteld door Bureau Monumenten en Archeologie (bijlage 02A-02B);
3. Kennis te nemen van het positieve advies van de Commissie Omgevingskwaliteit (bijlage 03);
4. Kennis te nemen van de contour (bijlage 04A-04B);
5. Te besluiten de procedure al dan niet aanwijzen gemeentelijk monument te starten voor Honthorststraat 32 en Honthorststraat 34, voorbescherming op te leggen en de belanghebbenden de gelegenheid bieden hun zienswijze kenbaar te maken over dit voorgenomen besluit.

Kernboodschap

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuid besluit de procedure al dan niet aanwijzen gemeentelijk monument te starten voor Honthorststraat 32 en Honthorststraat 34

Bestuurlijke achtergrond

Op 11 juni 2025 dient Stichting het Cuypersgenootschap (bijlage 01) het verzoek in bij het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuid om Honthorststraat 32 en Honthorststraat 34 aan te wijzen als gemeentelijk monument. Aangezien het verzoek van de eigenaar ontvankelijk is, dus op een goede manier is aangevraagd, is de gemeente verplicht om deze in behandeling te nemen.

Bestuurlijke prioriteit

Wettelijke grondslag

De aanwijzing van een gemeentelijk monument is op basis van Erfgoedverordening Amsterdam, artikel 3, eerste lid, een bevoegdheid van het college van B&W. Deze bevoegdheid is op grond van de Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 gemandateerd aan het dagelijks bestuur.

Onderbouwing besluit

Ad 1. Stichting het Cuypersgenootschap heeft op 11 juni 2025 het dagelijks bestuur verzocht de status van gemeentelijk monument toe te kennen aan Honthorststraat 32 en Honthorststraat 34 (bijlage 01). De stichting doet dit verzoek in dezelfde aanvraag ook voor Honthorststraat 46. Dit interieur is nog niet bezocht en de beschrijving van dit pand zal dus nog volgen en apart ter

besluitvorming aan het dagelijks bestuur worden voorgelegd. Aanleiding voor de aanvraag van de status van gemeentelijk monument voor deze drie adressen is volgens de stichting de te verwachten aanwezige historische interieurensembles.

Ad 2. Bureau Monumenten en Archeologie heeft naar aanleiding van de aanvraag bijgevoegde beschrijving (bijlage 02A-02B) opgesteld.

De conclusie van Honthorststraat 32 (bijlage 02A) is dat het in 1904 door P.H. van Niftrik ontworpen herenhuis van architectonische waarde is vanwege de zorgvuldig gecomponeerde, in vrijwel oorspronkelijke toestand bewaarde, fijnzinnig gedetailleerde en op begane grondniveau betrekkelijk rijk geornamenteerde voorgevel. Daarbij mogen ook de sierlijk vormgegeven hardstenen stoeppalen en ijzeren hekwerken voor het pand niet onvermeld blijven. Ook vanwege de goed bewaard gebleven interieurafwerkingen uit de bouwtijd van met name het bovenhuis, bestaande uit onder meer marmeren vloeren en lambriseringen in hal en trappenhuis, houten trappen, paneeldeuren met kathedraalglas en geprofileerde omlijstingen, suitedoorgangen, schuifdeuren met origineel beslag, een houten rookkap in de keuken, een nog goed als zodanig herkenbare voormalige badkamerruimte op de derde verdieping, kastenwanden in de slaapkamers, glas-in-lood-bovenlichten, stucplafonds en daklicht is het pand van architectonische waarde. Hoewel van de inrichting (bad, wastafels, vloer- en wandafwerking) niets resteert, is de voormalige badkamerruimte daarnaast ook nog van cultuurhistorische waarde, als tastbaar relict van een vroeg twintigste-eeuwse ontwikkeling dat de woonhuizen van de hogere middenklasse in toenemende mate standaard voorzien werden van dergelijke voorheen niet vanzelfsprekende sanitaire faciliteiten. Als een van de weinige bewaard gebleven voorbeelden van een badkamerruimte in een Amsterdamse woning voor de hogere middenklasse omstreeks 1900, bovendien nog in het bezit van een gaaf bewaarde half transparante pui met schouderkozijn (melkmeisje) op de gang en paneeldeuren naar de aangrenzende slaapkamers met kastenwanden, heeft dit exemplaar op de derde verdieping van Honthorststraat 32 tevens zeldzaamheidswaarde.

Het ook in 1904 door P.H. van Niftrik ontworpen herenhuis Honthorststraat 34 (bijlage 02B) is van architectonische waarde vanwege de zorgvuldig gecomponeerde, in vrijwel oorspronkelijke toestand bewaarde, fijnzinnig gedetailleerde en op begane grondniveau betrekkelijk rijk geornamenteerde voorgevel met gesneden eikenhouten voordeur en elegante gietijzeren luifel. Daarnaast mogen ook de sierlijk vormgegeven hardstenen stoeppalen en ijzeren hekwerken voor het pand niet onvermeld blijven. De architectonische waarde wordt versterkt door een reeks bijzondere interieurafwerkingen uit de bouwtijd. Met name de oorspronkelijk tot de entree behorende tochtpui, die verplaatst is naar de tweede verdieping, en de (deels gereconstrueerde) decoratieve muurschilderingen van het trappenhuis hebben een meerwaarde. Verder dienen te worden genoemd de buitengewoon fraaie parketvloeren op de begane grond, de geornamenteerde suitewanden op de begane grond en eerste verdieping, de paneeldeuren en hun omlijstingen op alle verdiepingen en de marmeren schouwen in de hoofdvertrekken van de begane grond, de eerste en tweede verdieping en in de achterkamer op de derde verdieping. De muurschilderingen op de tweede en derde verdieping hebben, hoewel deels gereconstrueerd, zeldzaamheidswaarde.

Honthorststraat 32 en Honthorststraat 34 vormen samen met Honthorststraat 36 (in 2024 aangewezen als gemeentelijk monument) een spiegelsymmetrische architectonische eenheid en heben daarmee ook ensemblewaarde. Daarnaast zijn de panden onderdeel van een aaneengesloten, volledig intacte gevelwand van verzorgd vormgegeven en goed bewaarde voorbeelden van woonhuisarchitectuur voor de hogere burgerklasse uit het begin van de twintigste eeuw. Het pand draagt aldus bij aan het hier bestaande homogene straat- en stadsbeeld en is daarmee van stedenbouwkundige waarde.

Ad 3. De Commissie Omgevingskwaliteit (bijlage 03) heeft op 9 maart 2026 (ontvangen op 14 april 2026) het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuid geadviseerd de status van gemeentelijk monument

toe te kennen aan Honthorststraat 32 en Honthorststraat 34. De panden hebben hoge architectonische en cultuurhistorische waarde, vanwege de nog aanwezige interieuronderdelen uit de bouwtijd. Deze bieden samen met Honthorstraat 36, waarover de commissie op 22 januari 2024 positief adviseerde, een bijna volledig beeld van hoe deze panden er bij de oplevering in 1904 van binnen hebben uitgezien. De rijk gedecoreerde en gematerialiseerde voorgevels zijn een goed voorbeeld van woonhuisarchitectuur van omstreeks 1900 zoals die voor de hogere burgerklasse rond het Museumplein gebouwd werd. Als onderdeel van de nog volledig oorspronkelijke straatwand vertegenwoordigt het ensemble, waar beide panden onderdeel van uitmaken, stedenbouwkundige waarde.

Ad. 4 De contour geeft de exacte afbakening van de twee panden weer. Deze afbakening is van belang voor de formele aanwijzing als gemeentelijk monument en de registratie in het gemeentelijk Monumentenregister (bijlage 04A-04B).

Ad 5. Concluderend besluit het dagelijks bestuur de procedure te starten zoals opgenomen in de Erfgoedverordening Amsterdam, voorbescherming op te leggen en de belanghebbenden om hun zienswijze te vragen. De voorbescherming treedt in werking tot het nemen van het besluit van wel of niet aanwijzen door het dagelijks bestuur. De belanghebbenden krijgen de mogelijkheid hun zienswijzen in te dienen met een termijn van 6 weken. Het dagelijks bestuur zal alle rechtstreeks betrokken belangen afwegen alvorens een besluit te nemen.

Advies en afstemming

Het advies van de Commissie Omgevingskwaliteit is bijgevoegd in bijlage 03.

Duurzaamheid

Het besluit helpt bij onze doelen voor duurzaamheid. Het besluit zorgt voor:

- Minder uitstoot van broeikassen (klimaatneutrale stad), de productie van nieuwe bouwmaterialen en de bouw van nieuwe gebouwen zijn zeer energie-intensief en gaan gepaard met aanzienlijke CO2-uitstoot. Door bestaand erfgoed te behouden, onderhouden en te verduurzamen, wordt deze uitstoot vermeden. Hoewel monumentale panden veelal van nature niet energiezuinig zijn, zijn er veel mogelijkheden om ze te verduurzamen zonder hun erfgoedwaarden te verliezen.
- Verminderen en hergebruik van materialen (circulaire stad), monumenten staan er vaak al honderden jaren. Dit betekent dat er in al die tijd geen sloop en nieuwbouw heeft plaatsgevonden, wat een enorme besparing van grondstoffen en energie oplevert. Door erfgoed te behouden en te hergebruiken, wordt het concept van de circulaire economie in de praktijk gebracht. Er wordt minder afval geproduceerd en de behoefte aan nieuwe grondstoffen wordt verminderd.

Participatie

Na de start van de procedure zullen de belanghebbenden om hun zienswijze worden gevraagd. De zienswijzentermijn is 6 weken (conform de Algemene wet bestuursrecht). De zienswijze(n) worden meegewogen bij het nemen van het uiteindelijke besluit.

Financiële onderbouwing

Het aan- of afwijzen van de status van gemeentelijk monument heeft geen financiële gevolgen voor de gemeente.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente

In overleg met de communicatieadviseur Bureau Monumenten en Archeologie en de woordvoerder van stadsdeel Zuid.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-033408	Stadsdeel Zuid Voordracht (pdf)
AD2026-033812	02A Beschrijving_Honthorststraat32_20.pdf (pdf)
AD2026-033813	02B Beschrijving_Honthorststraat34_20.pdf (pdf)
AD2026-033814	01 aanvraag aanwijzing Honthorststr 32, 34 en 46 tot gem. monument.pdf (pdf)
AD2026-033815	03 COK advies Honthorststraat 32-34.pdf (pdf)
AD2026-033816	04B Contour Hhs 34.jpg (jpeg)
AD2026-033817	04A Contour Hhs 32.jpg (jpeg)

Uitslag

A Akkoord